Dosarul nr. 3-436/2025
2-25016711-12-3-07022025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

28 octombrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Irina Maxim
Grefier Cristina Cibotari

examinînd în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Capșa Tudor împotriva Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind repararea prejudiciului moral și material precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces:

1. La data de 07 februarie 2025, reclamantul Capșa Tudor a introdus prezenta acțiune în contencios administrativ solicitînd anularea deciziei Instituției Publice „Cadastrul bunurilor imobile” nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025 și obligarea pîrîtului la repararea prejudiciului material și moral pe care afirmă că l-a suferit ca urmare a emiterii unor acte administrative individuale defavorabile, ulterior anulate pe cale judecătorească.

2. În susținerea cererii, reclamantul expune, în detaliu, istoricul complet al litigiului administrativ purtat anterior cu autoritățile cadastrale. Acesta arată că, prin Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 12.07.2023, instanța de fond a admis acțiunea sa în contencios administrativ, a anulat actele administrative individuale nefavorabile emise de Agenția Servicii Publice și a obligat autoritatea publică la emiterea actelor administrative favorabile solicitate, respectiv extrasul și certificatul din Registrul bunurilor imobile pentru bunul cu număr cadastral *****. Reclamantul subliniază că această soluție a fost menținută integral prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 10.12.2024, care a devenit definitivă și executorie.

3. Totodată, reclamantul menționează că, prin încheierea irevocabilă din 12.07.2023, instanța de fond a declarat inadmisibile capetele de cerere privind repararea prejudiciului material și moral formulate în cadrul acțiunii de anulare, explicîndu-i expres dreptul de a solicita despăgubiri într-o procedură separată, după rămînerea definitivă a hotărîrii privind anularea actului administrativ.

4. În continuare, reclamantul arată că, ulterior rămînerii definitive a hotărîrilor judecătorești menționate, a respectat procedura administrativă separată prevăzută de art. 167 alin.(4) Cod administrativ, adresîndu-se la 17.12.2024 cu cerere prealabilă de reparare a prejudiciului material și moral către Agenția Servicii Publice. Această cerere a fost transmisă spre examinare, conform competenței, Instituției Publice „Cadastrul bunurilor imobile", care, prin decizia nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025, a respins solicitarea reclamantului, apreciind că nu sunt întrunite condițiile legale pentru acordarea despăgubirilor.

5. Reclamantul susține că decizia de respingere a cererii prealabile este una formală, superficială și neîntemeiată, întrucît ar relua argumente deja respinse prin hotărîrile judecătorești definitive pronunțate în litigiul anterior, în special cele referitoare la lipsa competenței sau la pretinse neajunsuri ale procurii notariale. În opinia reclamantului, prin emiterea deciziei contestate, autoritatea publică ar fi ignorat autoritatea de lucru judecat a hotărîrilor definitive și obligația constituțională de respectare și executare a acestora.

6. Sub aspectul prejudiciului moral, reclamantul afirmă că emiterea și menținerea actelor administrative ilegale, precum și durata îndelungată a litigiului administrativ, i-au cauzat suferințe psihice, stres, frustrare și atingerea demnității personale și profesionale. Acesta își fundamentează susținerile pe statutul său social și profesional, arătînd că este doctor în drept, conferențiar universitar, autor a numeroase lucrări științifice publicate în țară și peste hotare și beneficiar al unor distincții și decorații de stat. Reclamantul apreciază că tratamentul administrativ aplicat i-ar fi afectat reputația și prestigiul profesional, situație pe care o califică drept incompatibilă cu poziția sa de „om de vază", solicitînd, în consecință, acordarea unei despăgubiri morale în cuantum de 5.000 lei.

7. În ceea ce privește prejudiciul material, reclamantul susține că autoritatea publică i-ar fi încasat nelegal sumele de 61,20 lei și 51,00 lei pentru prestarea serviciilor informaționale cadastrale privind eliberarea certificatului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile. Acesta afirmă că, în calitate de pensionar pentru limită de vîrstă, ar fi beneficiat de scutire de la plata acestor tarife, conform Hotărîrii Guvernului nr. 966/2020, apreciind că respectivele plăți reprezintă un prejudiciu material direct, care urmează a fi restituit.

8. Reclamantul își întemeiază acțiunea pe dispozițiile art. 53 și art. 120 din Constituția Republicii Moldova, pe normele Codului administrativ referitoare la procedura de acordare a despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală, precum și pe prevederile Codului civil privind repararea prejudiciului material și moral. În concluzie, acesta solicită anularea deciziei contestate, obligarea pîrîtului la repararea prejudiciilor pretinse și punerea cheltuielilor de judecată în sarcina autorității publice.

Obiecţiile autorităţii pîrîte:

9. Prin referința depusă la dosar la data de 24.03.2025, Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile", în calitate de pîrît, solicită respingerea acțiunii înaintate de reclamantul Capșa Tudor ca fiind neîntemeiată, expunînd poziția sa asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei.

10. Pîrîtul arată că, la data de 07.02.2025, reclamantul a înaintat cererea de chemare în judecată prin care a solicitat anularea deciziei nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025 și obligarea autorității la plata despăgubirilor pentru pretinsul prejudiciu material, în cuantum de 61,20 lei și 51,00 lei, precum și pentru prejudiciul moral, în cuantum de 5.000 lei.

11. În continuare, pîrîtul expune contextul administrativ prealabil al emiterii deciziei contestate. Se menționează că, la data de 17.12.2024, reclamantul a adresat către IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" o cerere privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul pretins a fi cauzat prin emiterea actului administrativ individual defavorabil nr. 01/C-224/21 din 14.04.2021 și a deciziei adoptate în procedura prealabilă nr. 01/C-281/21 din 26.05.2021, acte care au fost anulate prin Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 12.07.2023, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 10.12.2024.

12. Pîrîtul indică faptul că, prin răspunsul comunicat reclamantului sub nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025, a fost informat că, atît din conținutul cererii de despăgubiri, cît și din actele anexate, nu rezultă cert existența unui prejudiciu cauzat prin activitatea administrativă desfășurată, care să poată fi reparat în condițiile legislației în vigoare. În acest sens, autoritatea arată că simpla anulare a actului administrativ nu este suficientă pentru angajarea răspunderii patrimoniale, fiind necesară dovedirea cumulativă a prejudiciului, a legăturii de cauzalitate și a vinovăției.

13. Pîrîtul face trimitere la dispozițiile art. 2006 alin.(1) și (4) Cod civil, arătînd că repararea prejudiciului cauzat printr-un act administrativ ilegal intervine doar în măsura în care este dovedită existența acestuia, iar persoana cu funcție de răspundere răspunde solidar numai în caz de intenție sau culpă gravă. Totodată, se subliniază că, în situațiile în care autoritatea publică a acționat în scopul protecției împotriva unui anumit risc de prejudiciu, aceasta nu răspunde dacă demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă.

14. Referitor la actele administrative anulate, pîrîtul arată că, prin decizia nr. 01/C-224/21 din 14.04.2021 și decizia din procedura prealabilă nr. 01/C-281/21 din 26.05.2021, a fost refuzată eliberarea extrasului din Registrul bunurilor imobile către reprezentantul titularului dreptului, întrucît procura prezentată nu conținea împuternicirea expresă de a ridica actele în scopul efectuării tranzacțiilor de înstrăinare. În susținerea legalității conduitei administrative, pîrîtul invocă prevederile art. 36 alin.(5) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, care stabilesc categoriile de persoane îndreptățite să solicite extrasul, precum și art. 48 alin.(1) din aceeași lege, ce instituie răspunderea pentru difuzarea neautorizată a datelor cadastrale.

15. De asemenea, pîrîtul face trimitere la art. 741 alin.(1) Cod contravențional (în vigoare la data producerii faptelor), subliniind obligația autorității de a asigura protecția datelor cu caracter personal și de a preveni accesul nejustificat al terților la informația cadastrală. În acest context, se arată că refuzul inițial a fost determinat de necesitatea asigurării respectării drepturilor proprietarului și a securității datelor, autoritatea dînd dovadă de diligență maximă în executarea obligațiilor sale legale.

16. Sub aspectul prejudiciului material, pîrîtul susține că reclamantul nu a demonstrat în ce constă prejudiciul pretins, întrucît, în baza comenzii depuse, documentele solicitate au fost elaborate, reclamantul avînd posibilitatea de a le ridica. Totodată, pîrîtul arată că, prin hotărîrile judecătorești definitive din 12.07.2023 și 10.12.2024, autoritatea a fost obligată să elibereze extrasul, obligație care a fost executată, dovada transmiterii documentului fiind anexată la referință.

17. În ceea ce privește cererea de restituire a tarifelor achitate, pîrîtul arată că reclamantul își întemeiază pretențiile pe statutul său de pensionar și pe prevederile pct. 17 din Nomenclatorul serviciilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 966/2020. Pîrîtul apreciază însă că această pretenție este neîntemeiată, întrucît reclamantul, la momentul depunerii comenzii, nu a solicitat prestarea serviciilor cu aplicarea înlesnirilor prevăzute de lege și nu a prezentat documente justificative care să ateste dreptul său la scutire, nevalorificînd astfel dreptul respectiv în procedura administrativă.

18. Referitor la prejudiciul moral, pîrîtul susține că din cererea reclamantului și din actele anexate nu rezultă existența unor suferințe fizice sau psihice ori a unei diminuări a calității vieții, în sensul art. 19 alin.(1) și (3) Cod civil. Se subliniază că repararea prejudiciului nepatrimonial nu poate fi dispusă exclusiv în baza declarațiilor reclamantului, ci necesită un suport probatoriu adecvat, sarcina probei revenind reclamantului, conform art. 93 Cod administrativ și art. 118 CPC.

19. În susținerea poziției sale, pîrîtul invocă și dispozițiile art. 1998 Cod civil, potrivit cărora răspunderea pentru prejudiciu intervine doar în cazul unei fapte ilicite săvîrșite cu vinovăție, iar prejudiciile cauzate prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

20. În concluzie, pîrîtul apreciază că nu sunt întrunite condițiile legale pentru angajarea răspunderii autorității publice, susține legalitatea deciziei nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025 și solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

21. *În ședința de judecată*, reclamantul Capșa Tudor a menținut integral cererea de chemare în judecată și motivele invocate în susținerea acesteia, arătînd, suplimentar, că prejudiciul moral pretins ar fi fost amplificat și de faptul că neeliberarea inițială a actului administrativ solicitat ar fi condus la ratarea unei tranzacții de vînzare-cumpărare a bunului imobil, împrejurare despre care susține că i-ar fi cauzat suferințe de ordin psihic..

22. *În ședința de judecată*, reprezentantul autorității pîrîte citate legal, nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței de judecată:

23. Studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, precum și raportînd circumstanțele de fapt și de drept invocate de părți la prevederile legale în domeniu, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată ca fiind admisibilă, dar neîntemeiată și pasibilă respingerii, din următoarele considerente:

Cu privire la admisibilitatea acțiunii:

24. Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

25. Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă

este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

26. Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

27. Din acțiunea înaintată se reține că reclamantul Capșa Tudor solicită anularea deciziei Instituției Publice „Cadastrul bunurilor imobile” nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025 prin care a fost respinsă cererea reclamantului privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciului material și moral cauzat, solicitat prin cererea din 17 decembrie 2024.

28. În conformitate cu art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea

publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

29. Potrivit art. 207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu întrunirea condițiilor de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ.

30. Examinînd cererea de chemare în judecată prin prisma criteriilor prevăzute de art. 207 alin.(2) Cod administrativ, instanța constată că nu sunt incidente temeiurile de inadmisibilitate expres prevăzute de lege, pentru următoarele considerente.

31. Instanța reține că obiectul prezentei acțiuni îl constituie decizia nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16.01.2025, emisă de IP „Cadastrul Bunurilor Imobile" în procedura separată de examinare a cererii de despăgubiri, iar nu actele administrative anulate anterior prin hotărîri judecătorești definitive. Prin urmare, nu există identitate de obiect și temei cu litigiul soluționat prin Hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 12.07.2023, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 10.12.2024, nefiind aplicabil art. 207 alin.(2) lit. a) Cod administrativ.

32. Totodată, nu se constată existența unei alte acțiuni pendinte între aceleași părți, cu același obiect și temei, și nici o încheiere de încetare a procesului ca urmare a renunțării sau a tranzacției, în sensul art. 207 alin.(2) lit. b) și c) Cod administrativ.

33. Instanța mai reține că acțiunea a fost înaintată în termenul legal, după parcurgerea procedurii prealabile prevăzute de art. 167 alin.(4) Cod administrativ, reclamantul adresîndu-se autorității publice cu cerere de reparare a prejudiciului la 17.12.2024, iar acțiunea fiind introdusă ulterior comunicării deciziei contestate.

34. De asemenea, cererea corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute de art. 211–212 Cod administrativ, fiind formulată de o persoană cu capacitate procesuală și împuterniciri corespunzătoare.

35. Ținînd cont de circumstanțele constatate, raportate la prevederile legale enunțate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului. În consecință, instanța constată că acțiunea este admisibilă sub aspect formal, urmînd a fi examinată în fond.

În privința fondului acțiunii, instanța reține următoarele:

36. Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărîrile judecătorești definitive din 12 iulie 2023 și 10 decembrie 2024, au fost anulate actele administrative individuale defavorabile emise în anul 2021, iar autoritatea publică a fost obligată la emiterea actelor administrative solicitate de reclamant – extrasul din Registrul bunurilor imobile și certificatul privind înscrierile în Registrul bunurilor imobile în privința bunului imobil cu numărul cadastral *****.

37. Este necontestat faptul că autoritatea publică a executat hotărîrea judecătorească definitivă, eliberînd extrasul și certificatul solicitat, aspect confirmat prin înscrisurile anexate la referința pîrîtului.

38. Ulterior executării hotărîrii, reclamantul la data de 17 decembrie 2024 a formulat cerere separată de reparare a prejudiciului material și moral, cerere respinsă prin decizia contestată în prezenta cauză.

39. Prin urmare, prezentul litigiu nu vizează legalitatea actelor administrative anulate anterior, ci legalitatea refuzului autorității de a acorda despăgubiri, precum și existența și întinderea prejudiciilor pretinse.

40. La caz, instanța va reține aplicabile cauzei următoarele prevederi legale:

41. În conformitate cu art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, *persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei*.

42. Potrivit prevederilor art.10 alin.(2) Cod administrativ, *decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual*.

43. Potrivit art. 35 Cod administrativ, *autorităţile publice şi persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravenţional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activităţii administrative, în condiţiile legii*.

44. Conform art. 776 Cod civil, *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii*.

45. Potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune*.

46. Conform art. 2006 alin. (1)-(2) Cod civil, *1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1)*.

47. În conformitate cu art. 60 alin. (3) Cod administrativ, *în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă*.

48. Cu privire la prejudiciul material pretins, instanța reține următoarele. Reclamantul solicită restituirea sumelor de 61,20 lei și 51,00 lei, achitate cu titlu de tarif pentru eliberarea certificatului și a extrasului din Registrul bunurilor imobile, susținînd că aceste sume ar reprezenta un prejudiciu material cauzat prin activitatea administrativă ilegală.

49. Astfel, instanța reține că, potrivit principiilor generale ale răspunderii patrimoniale a autorității publice, consacrate de art. 2006 Cod civil, repararea prejudiciului presupune dovedirea cumulativă a existenței prejudiciului cert, a legăturii de cauzalitate și a vinovăției autorității.

50. În speță, din circumstanțele cauzei rezultă că serviciul pentru care reclamantul a achitat tarifele a fost efectiv prestat. Extrasul și certificatul solicitate au fost elaborate de autoritatea publică, iar ulterior, în urma hotărîrii judecătorești definitive, acestea au fost eliberate reclamantului.

51. Instanța mai constată că, în cadrul procedurii judiciare anterioare, intentată în vederea anulării actelor administrative individuale defavorabile din 2021, inclusiv în calea de atac, reclamantul a solicitat expres obligarea autorității la emiterea actului administrativ, cerere admisă de instanță (Hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 3-1741/2021 din 12 iulie 2023, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 10

decembrie 2024) și executată. Or, această conduită procesuală este incompatibilă cu susținerea ulterioară potrivit căreia serviciul prestat nu i-ar mai fi fost util sau că tarifele achitate ar constitui un prejudiciu.

52. Mai mult, reclamantul nu a renunțat, în cadrul acțiunii în anulare a actului administrativ, la solicitarea de emitere a actului administrativ, deși, în prezenta cauză, afirmă că documentul nu i-ar mai fi necesar. Această inconsecvență exclude caracterul cert și actual al prejudiciului material pretins.

53. În ceea ce privește invocarea statutului de pensionar și a dreptului la prestarea gratuită a serviciilor, instanța reține că reclamantul nu a solicitat aplicarea înlesnirilor legale la momentul depunerii comenzii și nu a prezentat documente justificative în procedura administrativă. Or, drepturile procedurale trebuie valorificate în cadrul procedurii administrative corespunzătoare, iar neexercitarea acestora nu poate genera, ulterior, un drept la despăgubiri.

54. Prin urmare, instanța constată că nu este dovedit un prejudiciu material cert, iar legătura de cauzalitate dintre actul administrativ anulat și sumele achitate nu este una directă și nemijlocită.

55. Cu privire la prejudiciul moral pretins instanța reține următoarele. Reclamantul solicită repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 lei

56. Sub aspectul prejudiciului moral, reclamantul invocă suferințe psihice, stres cauzat de ratarea unei tranzacții și afectarea reputației sale profesionale, raportate la statutul său social și academic.

57. Instanța reține că, potrivit art. 19 Cod civil, prejudiciul nepatrimonial constă în suferințe fizice sau psihice ori în diminuarea calității vieții, iar acordarea despăgubirilor presupune dovedirea efectivă a acestor consecințe, sarcina probei revenind reclamantului, conform art. 93 Cod administrativ și art. 118 CPC.

58. În speță, reclamantul nu a prezentat probe obiective din care să rezulte existența unor suferințe psihice de o intensitate și durată care să depășească nivelul inerent unui litigiu administrativ. Simpla anulare a unui act administrativ, chiar recunoscut ca ilegal, nu generează automat dreptul la despăgubiri morale, în lipsa unor circumstanțe speciale dovedite.

59. Instanța mai constată că invocarea de către reclamant a prestigiului profesional și a statutului social nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru acordarea prejudiciului

moral, în lipsa unei demonstrații concrete a modului în care actul administrativ a afectat efectiv reputația sau viața personală a reclamantului.

60. De asemeni, instanța reține că invocarea de către reclamant a „ratării tranzacției" drept temei al prejudiciului moral apare ca un argument formal, lipsit de consistență juridică. Relevanța acestui argument este serios infirmată chiar de conduita părților private: persoana indicată drept potențial cumpărător a pretins, la rîndul său, existența unor suferințe morale generate de neîncheierea aceleiași tranzacții, prin cererea de intervenire în prezenta cauză ca terț, ceea ce confirmă că ambele părți au rămas interesate de realizarea actului juridic.

61. Or, în condițiile în care, ulterior, actul administrativ solicitat a fost eliberat, instanța reține că nu a existat niciun impediment obiectiv care să împiedice finalizarea tranzacției de vînzare-cumpărare. Neîncheierea acesteia nu poate fi explicată prin conduita autorității publice. În atare situație, pretinsul prejudiciu moral nu are caracter real și cert, iar legătura de cauzalitate dintre activitatea administrativă contestată și suferințele invocate este întreruptă, ceea ce exclude angajarea răspunderii autorității publice.

62. Instaţna relevă că jurisprudenţa CEDO cunoaşte două moduri de reparare a prejudiciului moral: reparaţia în echivalent bănesc sau recunoaşterea încălcării ca satisfacţie echitabilă în sine.

63. Recunoaşterea încălcării se consideră a constitui o satisfacţie echitabilă în situaţia în care aceasta este suficientă pentru a aplana suferinţele morale ale victimei. Doar în cazul în care Curtea constată că încălcarea este atît de gravă, încît printr-o simplă recunoaştere situaţia morală a victimei nu se va revendica, aceasta oferă o reparaţie echitabilă în formă bănească.

64. Compensația acordată pentru prejudiciul moral cauzat nu trebuie deturnat de la scopul său legal, mai mult, această compensație nu trebuie să fie nici diminuată neîntemeiat și nici una exagerată, de altfel, limitele de demarcare sunt foarte sensibile. Deși evaluarea daunelor morale de către reclamant este subiectivă, criteriile care stau la baza cuantumului despăgubirilor trebuie să fie și obiective.

65. În lipsa unor probe concrete privind consecințele nepatrimoniale produse asupra persoanei reclamantului, acordarea unei sume de bani cu titlu de prejudiciu moral ar avea un caracter prezumtiv și ar depăși scopul reparator. Repararea prejudiciului moral nu este exclusiv de natură pecuniară, iar recunoașterea oficială a încălcării dreptului poate constitui, în anumite situații, o formă suficientă și adecvată de reparație.

66. Instanța atestă că partea reclamantă nu a prezentat nici o probă și argumentare plauzibilă și consistentă în susținerea cerinței de reparare a prejudiciului moral, prin urmare va fi respinsă ca neîntemeiată, iar dincolo de orice dubiu rezonabil, instanța consideră că, constatarea încălcării drepturilor și anularea de către instanțele de judecată a actului criticat de către reclamant, constituie prin sine o satisfacție echitabilă. Simpla ilegalitate a actului nu atrage automat dreptul la despăgubiri morale în formă pecuniară. Nu a fost demonstrat un prejudiciu moral de o gravitate care să impună acordarea unei compensații bănești distincte, iar gradul de vinovăție al autorității publice, deși relevă o aplicare eronată a normelor legale, nu justifică, angajarea răspunderii patrimoniale sub forma daunelor morale. Această formă de satisfacție este aptă să înlăture consecințele morale negative pretinse și să ofere reclamantului o satisfacție echitabilă.

67. În lumina celor expuse, instanța constată că, deși actele administrative individuale emise anterior au fost anulate pe cale judecătorească, nu sunt întrunite condițiile legale pentru angajarea răspunderii patrimoniale a autorității publice.

68. Serviciul pentru care au fost achitate tarifele a fost efectiv prestat, hotărîrea judecătorească definitivă a fost executată, iar reclamantul nu a demonstrat existența unui prejudiciu material cert și nici a unui prejudiciu moral real, distinct de nemulțumirea subiectivă inerentă unui litigiu.

69. Prin urmare, instanța apreciază că decizia contestată este legală și temeinică, iar acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, soluție ce se impune și prin prisma limitelor controlului judecătoresc prevăzute de art. 225 Cod administrativ.

70. Întrucît, în prezenta cauză, pretențiile reclamantului au fost respinse integral, acesta se află în poziția de parte care a pierdut procesul. Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligația de compensare a cheltuielilor de judecată revine părții care a pierdut procesul, în beneficiul părții care a avut cîștig de cauză, iar compensarea proporțională este posibilă doar în cazul admiterii parțiale a acțiunii, situație care nu se regăsește în speță.

71. În aceste condiții, în lipsa admiterii oricărei pretenții formulate de reclamant, instanța constată că cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, în temeiul art. 82 și art. 94 Cod de procedură civilă.

72. În conformitate cu prevederile art. art. 219, 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Capșa Tudor împotriva Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile privind anularea actului administrativ individual defavorabil nr. 11/C/1484/2024/07/523 din 16 ianuarie 2025, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind repararea prejudiciului moral și material precum și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
Judecător Irina MAXIM